

LJUDSKA BIHEJVIOURALNA EKOLOGIJA

1. **Naziv kolegija:** LJUDSKA BIHEJVIOURALNA EKOLOGIJA
2. **Nastavnik, suradnici:** prof. dr. sci. Darko Polšek
3. **ECTS-bodovi:** 3
4. **Jezik:** hrvatski
5. **Trajanje:** Jedan semestar, 30 sati
6. **Status:** izborni
7. **Oblik provođenja nastave:** Predavanja (1 sat tjedno) i seminari(1 sat tjedno).
8. **Uvjeti za slušanje predmeta:** nema
9. **Način provjere znanja:** Studenti su obavezni dolaziti na satove predavanja i seminara. Na seminaru studenti će pripremiti referate iz literature navedene u daljnjem tekstu. Održani seminar bit će uvjet za polaganje ispita. Završna ocjena na ispitu sastoji se od četiri dijela: riječ je o ponderu ocjena za dolazak na predavanja i seminar, za predaju i kvalitetu pismenog referata, za održani referat na satu i za usmeni ispit (na kraju ljetnog semestra).
10. **Okvirni sadržaj predmeta:** Bihevioralna ekologija je ime kojim se označavaju uobičajene teme u sociobiologiji, (spolni odabir, r- i K-selekcija, srodnička selekcija, roditeljski ulog, sukob roditelja i potomaka, evolucijski stabilne strategije i sl.) ali je naglasak te discipline na antropološkoj provjeri i istraživanju onoga što je sociobiologija ponudila kao teorijski model ili okvir. Taj model BE je proširila novim temama (evolucijska teorija igara, ekološka selekcija, fenotipski "gambit", optimalna teorija prehranjivanja, teorija životnih povijesti, spolne alokacije, poliginijskim modelom praga i sl.), ali i mnogo značajnijim empirijskim istraživanjima u raznim ljudskim populacijama.
11. **Cilj:** Kolegij je zamišljen kao nastavak i primjena osnovnih tema i istraživačkih načela sociobiologije, i od studenata se traži da naprave malo istraživanje kojim će provjeriti osnovna načela ili hipoteze bihevioralne ekologije i sociobiologije; primjerice: provjera srodničke selekcije usporedbom broja adopcija i postupaka medicinski potpomognute oplodnje, provjera spolne alokacije i tzv. Trivers-Willardove hipoteze na uzorku u Hrvatskoj, provjera Thornhill-Palmerove teorije silovanja, provjera Wasonovog eksperimenta i Barkow-Tooby-Cosmides teorije o modularnosti, provjera Fehrovih eksperimenata izvedenih na drugim populacijama s igrom ultimatum na hrvatskom uzorku, provjera teorije F. Sallowaya o roditeljskom sukobu i sukobu srodnika i sl.

Literatura:

- Hrgović, J., Polšek, D. 2004. *Evolucija društvenosti*, Jesenski-Turk
- Kardum, I. 2002. *Evolucija i ljudsko ponašanje*, Jesenski-Turk
- Miller, Geoffrey. 2007. *Um i razmnožavanje*, Algoritam
- Cronk, Lee, Napoleon Chagnon, William Irons. 1999. *Adaptation and Human Behavior: An Anthropological Perspective*, de Gruyter.
- Smith, Eric Alden (1999). "Three Styles in the Evolutionary Analysis of Human Behavior"
- Krebs, J. R, Nicholas Davies, *An Introduction to Behavioural Ecology*
- Krebs, J.R, i Nicholas Davies, *Behavioural Ecology: an evolutionary approach*
- Barkow, J., J. Tooby, L. Cosmides, 1995. *Adapted Mind*, Oxford UP (2. izdanje)
- Buss, David. 2003. *Evolutionary Psychology: The New Science of the Mind*, Allin-Bacon.
- Borgerhoff Mulder, M. (2003). *Human Behavioural Ecology*. Nature Encyclopedia of Life Sciences.
- Hames, R. (2001). Human Behavioral Ecology. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*.
- Winterhalder, Bruce & Smith, Eric Alden (2000). "Analysing Adaptive Strategies: Human Behavioral Ecology at Twenty-Five". *Evolutionary Anthropology*
- Thornhill, R. Craig Palmer, M. Wilson. 2000. *A Natural History of Rape*
- Frank Sulloway. 1997. *Born to Rebel*, Vintage